

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartal-
nie złt. 12— miesięcznie złt. 4.
Ner pojedynczy gr. 6.

N° 206

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złt. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 30 Lipca 1828 roku we Srodę.

Wiadomości Handlowe.

Giełda Warszawska dnia 29 Lipca 1828 r.

Wexle.		Kurant Polski.		Gotowe pieniądze		Kurant Polski.		Papiery.	
		żądano.	placon.			żądano.	placon.		
		zł. gr.	zł. gr.			zł. gr.	zł. gr.		
Amszterdam za 250 zł. H. 2 m.		—	—	Złoto Polskie	—	—	—	Listy zastawne, za 100 złot.	4 87 15 86 22½
Berlin 100 r. tal. 2 mies.		601	15 600	Imperjały ros.	—	—	—	Obligacje hypoteczne	75
Gdańsk, 100 tal. 2 mies.		600	—	Dukaty Hol. nowe I sztuka	20 10	20 8	—	Assekuracje skarb: 100 złot.	74
ditto z kr. terminem		—	—	ditto stare -	20 9	20 7	—	Obligacje pragskie 100 złot.	74
Hamburg, 300 m. k. 2 mies.		915	— 915	ditto austriackie -	20 3	19 28	—	Dow: k. centr. lik. za żoło	35
Londyn, 1 funt szter. 3 mies.		41 22½	41 22½	Frydrychsдоры	—	—	—	Zapisy drogowe	75
Petersburg 100 r. b. 1 mies.		—	174 10	Pruski kurant 100 tal.	—	—	—		
Paryż, 300 fran. 2 mies.		492	—	Assyguat. Ros. 100 rubli	—	174 15	—		
Wiedeń, 150 zł. rei. 2 mies.		630	—						
Wroclaw, 100 tal: 2 mies.		604	—						

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

GDĄŃSK dnia 24 lipca. — Dowóz zboża maleńki, a w zeszłym tygodniu tak mało go kupowano, iż zaledwie dawniejsze utrzymały się ceny. Dopiero wczoraj i dzisiaj zaczęło się dopytywanie widocznie większe: sprzedano ze składów circa 150, z wody circa 40 łasztów: to ostatnie płacono nieco lepiej. Za żyto polskie płacono po 165 Fl. Tegoroczne żniwa zdają się zapowiadać obfite plony, ale jeżeli codzienne deszcze dłużej potrwać, trudno będzie o piękne gatunki zboża. Żyto już zacząć rozpoczęli, Siano ucierpiało niemało, prawie wszędzie wilgotne zebrano. Z Anglii donoszą, że ciągłe niepogody nabawiają niepokojem tamtejszych gospodarzy, bo jak wiadomo wilgotna pora czasu w tym kraju, szkodliwszą jest bez porównania jak u nas.

Ze zboża polskiego przedano w tygodniu od 18 do 24 t. m. 13½ ł. pszenicy po 134 i 135 Fl.

Przez Toruń przeprowadzali do Gdańska płody polskie w tygodniu od 16 do 22 lipca, następujący szyprowie. Meyersohn 1130 belek, Nathanson 805 belek, Hirsch 3395 plat cynku i 16 cetnarów szczeciny, Pniower 1275 plat cynku, Kronenberg 231 łasztów pszenicy, Grunwald 33 łasztów pszenicy, Pfefferkern 29½ łasztów pszenicy, Wróblewski 7½ łasztów pszenicy, Tenże 5½ ditto, Lewandowski 732 sztuk drzewa okr. 24 sążni drzewa opałowego, Bołalowiec 212 sztuk drzewa okrągłego, 10 sążni opałowego, Holtzman 342 sztuk drzewa okrągłego i 24 sążni opałowego.

Do Magdeburga, Marczewski 5½ łasztów żyta, Stetz 9½ łaszt. psz. Hessel 16 fas maki pszennej, faske wosku, i 37 beczek smoły.

WIADOMOŚCI KRAJOWE I ZAGRANICZNE.

KROLESTWO POLSKIE. — Warszawa.

Dodatkowa tabella marszrut dla bydła rosyjskiego przez królestwo polskie tranzyto przechodzącego.
(Dokończenie.)

d. Do Grodziszczka.

Punkta marszruty.	Punkta spraw.	Punkta marszruty.	Punkta spraw.
	(dzenia)		(dzenia)
Maryampol 7.		Błonie mil 4.	
Kalwarja — 3.	Kalwarja.	Sochaczew 3.	
Suwałki — 7.	Suwałki.	Łowicz — 4.	Łowicz.
Raczki — 2½.		Kutno — 6.	
Rajgrad — 7.		Krośniewice 2.	
Szczuczyn — 5.	Szczuczyn.	Kłodawa — 2.	Kłodawa.
Stawiski — 3½.		Koło — 3.	
Łomża — 3½.		Władysławów — 2½.	
Ostrołęka — 6.	Ostrołęka.	Rychwał — 3.	
Rożan — 3½.		Stawiszyn — 2½.	
Pułtusk — 4½.		Grodziszczko 3.	Grodziszcz.
Serock — 2.			
Warszawa — 4½.	Warszawa.		

Do podzenia dni 46.

Na rasztagi:

W łecie i czasie pogodnym dni 15, razem dni 61.

W zimie i czasie słotnym dni 23, razem dni 69.

e. Do Niezawy.

Maryampol 7,	Ostrołęka 5.	Ostrołęka.
--------------	--------------	------------

Kalwarja — 3.	Kalwarja.	Przasnysz — 8.	Przasnysz.
Suwałki — 7.	Suwałki.	Ciechanów — 3½.	
Raczki — 2½.		Raciąż — 5.	Raciąż.
Rajgród — 5.		Sierpc — 5.	
Szczuczyn — 5.	Szczuczyn.	Skąpe — 3.	
Ślawski — 3½.		Lipno — 1½.	
Łomża — 3½.		Nieszawa — 3.	Nieszawa.

Do pędzenia dni 36.

Na rasztagi:

W lecie i czasie pogodnym dni 12, razem dni 48,

W zimie i czasie słotnym dni 18, razem dni 54.

f. Do Mławy.

Maryampol — 7.	Stawiski — 3½.
Kalwarja — 3.	Łomża — 3½.
Suwałki — 7.	Ostrołęka — 5.
Raczki — 2½.	Przasnysz — 8.
Rajgród — 5.	Mława — 5½.
Szczuczyn — 5.	Szczuczyn.

Do pędzenia dni 28.

Na rasztagi:

W lecie i czasie pogodnym dni 9, razem dni 37.

W zimie i czasie słotnym dni 14, razem dni 42.

g. Do Wierzbowa.

Pilwiski mil 6.	Wierzbów 5.	Wierzbów
Wytkowyski 2.	Wytkowyski	

Do pędzenia dni 5.

Na rasztagi:

W lecie i czasie pogodnym dni 2, razem dni 7.

W zimie i czasie słotnym dni 3, razem dni 8.

h. Do Kucharskini.

Sapierzyski 2.	Kucharskini 10.	Kucharski
----------------	-----------------	-----------

Do pędzenia dni 6.

Na rasztagi:

W lecie i czasie pogodnym dni 2, razem dni 8.

W zimie i czasie słotnym dni 3, razem dni 18.

Za zgodność: Sekretarz jeneralny kommissji województwa mazowieckiego: *Filipecki.*

BANK POLSKI.

Podaje do publicznej wiadomości, iż kommissja rządowa przychodów i skarbu, poleciła wszystkim kasom wojewódzkim i obwodowym, (wyjawszy w mieście Warszawie) aby każdemu na żądanie co dzień od godziny 2giej do 4tej po południu, zamieniały bilety kasowe na gotowiznę i na wzajem za gotowiznę dostarczały biletów kasowych, stosownie do zamożności kasy; przyjmując bez różnicy wszelkie rodzaje monet krajowych. Kommissja rządowa przychodów i skarbu poleciła kommissjom wojewódzkim pilnować, aby zachodzące w tej mierze żądania kasy wyżej rzeczzone pod odpowiedzialnością bez zwłoki w godzinach oznaczonych załatwiała. — w Warszawie d. 26 lipca 1828 roku. — Radea stanu prezes (podpi.) Ludwik hr. Jelski. — Sekretarz jeneralny (podpisano) *Hassman.*

— W dniu 1 sierpnia r. b. o godzinie 10 z rana w domu przy ulicy Sto Jerskiej Nr. 1778, na publicznym posiedzeniu odczytane będzie zdanie sprawy z czynności od dnia 20 stycznia do dnia 20 lipca r. b., które dyrekcja główna w myśl art. 136 prawa sejmowego komi-

tetowi towarzystwa i właścicieli listów zastawnych złożyć jest obowiązana.

— *Prokurator królewski przy trybunale cywilnym województwa mazowieckiego.* — Zawiadania stroju interesowne, iż pan Jan Nepomócen Chmieleński otrzymawszy na własne żądanie dimissją od urzędu komornika przy sądzie pokoju powiatu i miasta Warszawy wydał wezwany jest, aby wszelkie akta exekucyjne w tymże sądzie złożył, z kąd je osoby interessowane odebrać będą mogły. — W Warszawie dnia 23 lipca 1828. r.

E. Hoffmann.

Nazwiska uczniów którzy zastużyli na pochwale publiczną w szkołach XX. Pijarów warszawskich.

Z klasy I. Adelstein Daniel, Bąbczyński Marcelli, Dąbrowski Jan, Dziwulski Michał, Dziwulski Wincenty, Glesner Piotr, Gostomski Michał, Jaczewski Karól, Jaworski Jan, Klimaszewski Eustachy, Kościelowski Michał, Kryński Józef, Kruszewski Józef, Kuszel Stanisław, Łepkowski Antoni, Łyszkiewicz Józef, Pruski Stanisław, Rakowski Kazmierz, Rajski Emiljan, Romański Antoni, Różański Julian, Ryppoltz Alexander, Stucki Józef, Tryllerowicz Jan, Witkowski Józef, Zapalowicz Antoni.

Z klasy II. Belkowski Józef, Bissen Stanisław, Borzysławski Julian, Budzyński August, Chmielewski Ludwik, Dąbrowski Adam, Fechner Władysław, Gołembowski Alexander, Grabowski Jan, Kaczyński Józef, Karliński Alexander, Karwowski Konstanty, Kosakowski Konstanty, Kuszel Józef, Markowski Jan, Pękański Wojciech, Piastuskiewicz Felix, Pióro Ignacy, Rązniewski Ignacy, Schlesiger Józef, Święcicki August, Tyczyński Józef, Widulski Emiljan, Woronicki Ewaryst, Zabrowski Ignacy, Zdziarski Józefat,

Z klasy III. A. Bniński Alexander, Bniński Adolf, Ciszkowski Stanisław, Fechner Julian, Fucker Teofil, Ostrowski Antoni, Rutkowski Stanisław, Rutkowski Leander, Rzętkoski Julian, Urmowski Stanisław, Zaboklicki Edward, Zanożyński Ignacy, Zukowski Adolf, Ziemięcki Wojciech.

Z klasy III. B. Czekiński Józef, Ciankiewicz Wiktor, Czernski Stanisław, Detkem Alexander, Lehielle Konstanty, Mikołowski Maurycy, Sachoński Marjan, Sikorski Jan, Stypulkowski Jan, Suchorski Stanisław, Trzciniński Stanisław, Uterman Jan, Werowski Bronisław, Zołkowski Aloizy.

Z klasy IV. Bogucki Józef, Duczyński Paweł, Elżanowski Jan, Filipowski Tomasz, Gajewski Antoni, Głębocki Antoni, Gorczyzewski Xawery, Hornoski Xawery, Jerzmanowski Karól, Kohlsdorf Ludwik, Kraszkiewicz Ludwik, Lesiewicz Wincenty, Leszczynski Felician, Mazurkiewicz Stanisław, Miecznikowski Alexander, Mikołowski Adolf, Młodkowski Józef, Młodkowski Tomasz, Nawroczyński Karól, Odechowski Celestyn, Płoski Apolinary, Psarski Wiktor, Rajski Roman, Rytter Jan, Rogowski Dominik, Rudnicki Jan, Skrzynecki Romuald, Widak Maxymilian, Wodzyński Michał, Witkowski Maxymilian, Wróblewski Paweł, Zaleski Jan, Zaleski Cyprian.

Z klasy V. Dorantowicz Alexander, Faliński Karol, Filipowski Ignacy, Góleski Władysław, Grabowski Ludwik, Hepner Henryk, Jagodziński Paweł, Janasz Wojciech, Jezierski Jan, Kasperski Jan, Komrowski Ludwik, Lechowiec Wiktor, Lilpop Józef.

Lisicki Ignacy, Munert Józef, Maliszewski Alexander, Olszowski Antoni, Psarski Ewaryst, Rogalski Józef, Salski Felix, Ulanowski Józef, Wasilewski Stanisław, Wernicki Józef, Widali Ludwik, Wiorogurski Jan, Wotłowiec Wawrzyniec, Zatezki Antoni.

Klasa VI. A. cała zyskała pochwałę.

Z klasy VI. B. czyli drugoletniej, złożyli examen kwalifikacyjny i otrzymali patenta dojrzałości akademickiej. Białostocki Jan, Berliński Markus, Cieszewski Leon, Darasz Paweł, Gacki Kazimierz, Górski Józef, Głębocki Marjan, Gołębowski Piotr, Jennert Jan, Krzyżanowski Ludwik, Kalinowski Kajetan, Klejman Marcelli, Konarzewski Wójciech, Kiślański Forlunat, Liedtke Alexander, Leubke Edward, Lesiewicz Piotr, Łaszczyński Felix, Nasiorowski Walenty, Oranowski Jan, Petyskus Adolf, Piorunowski Ignacy, Podymowski Teodor, Psarski Józef, Pętkowski Karol, Rzewuski Wincenty, Rozen Seweryn, Rostorf Fryderyk, Rostworowski Janusz, Radzibor Fryderyk, Stępowski Felix, Stronczyński Felix, Smatrzynski Józef, Sliwiński Adam, Starzyński Dobrogost, Szymański Napo, Wolski Ferdynand, Wasilewski Xawery, Wolff Michał, Zaborski Nepomucen, Zieliński Stanisław, Zawistowski Tomasz.

—W zeszłym tygodniu na Wiśle pod Płockiem widziano już statek parowy. Zapewne w krótko przybędzie pod Warszawę.

ROSSJA. — Dnia 2 lipca odbyło się w Petersburgu nabożeństwo uroczyste z podziękowaniem Panu Bogu za zdobycie twierdz Brahiłowa, Tulczy i Anapy, po czém chorągwie i klucze tych twierdz obnoszono po ulicach. —Na wezwanie jeneralnego gubernatora, udali się do niego d. 17 czerwca znakomitsi mieszkańcy Odessy i mieli szczęście usłyszeć następujący reskrypt N. Pana datowany nad rzeką Karasu dnia 12 czerwca:

»Hrabio Michale Semenowiczu! Znajoma mi wierność i gotowość mieszkańców Odessy w dopomaganiu do dobra kraju, stoją mi za rękojmię, że również w teraźniejszych okolicznościach wojennych nowe złożą dowody swych uczuć przez staranność około chorych i rannych, którzy przybywają z wojska do Odessy i dla których potrzeba będzie wystawić w tém mieście szpital. W tym celu polecam wam, abyście oświadczyli obywatelom Odessy, iż powierzając im opiekę walecznych wojowników, którzy poświęcają życie dla dobra ojczyzny i dla samiej pomysłowości ich miasta, które nie inaczej jak tylko w cieniu trwałego pokoju zakwitnąć może, przekonany jestem, iż przez spieszne urządzenie szpitalu i starania około cierpiących obrońców ojczyzny, wypełnią jak najściślej obowiązek wiernych obywateli i usprawiedliwią moje oczekiwania. Nie zaniedbacie zarazem zwołać znakomitszych obywateli Odessy i otworzywszy im moje zamiary, rozporządzicie wraz z nimi urządzenie szpitala w lokalu stosownym i wygodnym. Jestem wam życzliwy.« (podpisano) Mikołaj.

Przeniknione wdzięcznością za ten dowód zaufania zgromadzenie, prosiło jeneralnego gubernatora, aby zawiadomił N. Pana, iż z największą gorliwością będzie się starało uczynić zadosyć Jego życzeniu. Jakoż w krótko podpisało znaczne summy na wystawienie szpitalu i wyznaczyło komitet do zatrudnienia się administracją funduszu. Kupcy okazali największą przy tej sposobności gorliwość.

—*Pszczoła północna* umieściła następującą wiadomość:

o twierdzy Kustendzi: Twierdza Kustendzi leży nad brzegiem czarnego morza o 45 wiorst od Dunaju. Między tą rzeką i morzem płynie Karassa, czyli tak zwana rzeka Czarnewody, która wypływa niedaleko Kustendzi i pod wsią Czarnewody wpada do Dunaju. Na tej także przestrzeni znajduje się ogromny wał podwójny Trajana, który się ciągnie od Kustendzi do miasteczka Rassewad nad Dunajem i którego przeryniają odnogi Czarnychwód. Przystwór od Kustendzi, czyli od Karassu i Rassewad do ujścia Dunaju, zdaje się być jakby wyspą i słuszniej, niż wyspy dunajskie nazywali go starożytni *Peuki*, gdzie koczowała ta część Bastarnów, których jeografowie nazywają *Peucynami*, *Peczyngami*, a niekiedy *Scytami* i *Sarmatami*. W miejscu teraźniejszego Kustendzi stało niegdyś miasto *Tomi*, w którym mieszkał Owidjusz jako wygnaniec. Poeta ten pisze z podróży morskiej, że przebywał około miast morskich *Mesembria*, *Odissos* i *Kalatis* i że przybył do *Tomi*, nad brzegiem morza czarnego i po prawej stronie Dunaju położonego. Owidjusz nie wspomina iżby się znajdowało przy ujściu Dunaju, lub iżby je widział; nie ma zatem żadnego powodu do szukania miasta *Tomi* nad brzegiem Dunaju, podobnie jak nie można utrzymywać, iżby miasto *Tomi* miało się znajdować nad brzegiem Dniestru w miejscu teraźniejszego Owidjopolu, gdzie przebywać miał wygnaniec rzymski. Domysł ten zdaje się być równie mylny, jak że *Cherson* nad Dnieprem, jest dawnym *Korsuniem*. *Strabo*, *Plinusz*, i *Ptolomeusz*, opisują miasta morskie w niższej *Mizji* tym samym porządkiem, jak je opisał Owidjusz w swojej podróży. Po *Mesembrii*, miasteczko nawet teraz znanem u Turków pod tém nazwiskiem, wspominają oni o miastach *Odissos*, *Apollonia*, *Kalatis*, *Tomi* i nad ujściem Dunaju o *Istropolis*. Nie sprzeciwia się temu *Eutropjusz*, mówiąc, że na 72 lat przed Chr.: rzymski wielkorządca w *Macedonji* *Lukullus*, właśnie w ten czas, kiedy inny *Lukullus* z *Mitrydatem* pontyjskim wojował, na miasta nad *Pontus euxinus* położone napadł, *Apollonję* spustoszył, a *Kalatis*, *Parthenopolis*, *Tomi*, *Ister* i *Bursianon*, zdobył. *Oktawjusz August* połączył ten kraj i *Pannonję* z państwem rzymskiem w roku piątym po nro: Chr: a we dwa lata później skazał *Owidjusza* na wygnanie do *Tomi*, gdzie poeta ten po 7 latach życie zakończył. Z *Elegji* *Owidjusza* wiadomo, że już w ten czas *Tomi* było pogranicznem miastem rzymskiem i że sąsiedni barbarzyńcy, częstokroć pod same bramy miasta tego podstępowali i zatrutemi strzałami do niego strzelali. Nie ulega wątpliwości, że za panowania *Trajana* roku 106 po nro: Chr: tam znajdowała się granica mizyjska, którą *Trajan* właśnie w ten czas wałami obwiodł, kiedy przestrzeń od Dunaju do Dniestru podobnie obwarowywał, aby zamienioną w prowincję rzymską *Dację*, zastronić od napadów ludów *bessarabskich*, czyli *septyjskich*. W średnich wiekach niema już wzmianki o mieście *Tomi* w niższej *Mizji*; zburzyli je zapewne *Gotowie* i inni barbarzyńcy, którzy wtargnęli do państwa wschodniego; lecz roku 971 w tém samem miejscu zaczęło być znane miasto *Constantia*, które Turcy po swojemu na *Kustendzi* przemienili.

(G. P.)

AUSTRIA. — z *Wiednia* dnia 16 lipca. — Długi pobyt lorda *Heylesbury* w tutęjszej stolicy podczas przejazdu do głównej kwatery rosyjskiej, i rozmowy jego

z xięciem Meternichem, dały powód do rozmaitych pogłosek. Cesarz podorował lordowi piękny namiot, dowiedziawszy się że lord kazał sobie robić namiot, na czas pobytu swego przy wojsku. (G.H.)

FRANCJA. — Na posiedzeniu izby deputowanych d. 14 lipca naradzano się nad dalszemi sekcjami ministerjum spraw wewnętrznych. P. Enouf żądał zmniejszenia funduszu na stadniny do 1,800,000 fr. i sądził, że rządy powinnyby gospodarstwo tego rodzaju zostawić osobom prywatnym. Jenerał Thirtel przeciwny był wszelkiej redukcji, i utrzymywał że rząd winien usilnie się starać o ulepszenie rasy koni. Przy tej sposobności opowiadał, że w ostatniej wojnie z Hiszpanją potrzeba było dla artylllerji 10,000 koni, agdy się wyprawa zaczęła miała, było ich tylko 1700. Musiano więc przepłacać konie nad Renem, a gdy je do Hiszpanji przyprowadzono, były one tak wynędzniałe, iż sprzedawano je za 25 na sto pierwiastkowej ceny. Izba zmniejszyła fundusz w mowie będący o 41,500 fr. Następnie mówiło wiele członków o rolnictwie, ale widocznie zajmowało się zgromadzenie, tajemnym posiedzeniem które wnet miało nastąpić. Na tém posiedzeniu uczynił P. Salverte wnioszek, aby izba prosiła króla J. o wydanie rozkazu do przywrócenia paryżkiej gwardji narodowej. »Legiony tej gwardji (rzekł mowca,) miały dnia 29 kwietnia 1827 zaszczyt przeciągania wobec króla; wyborna postawa, dokładność obrotów i zapał, z jakim do króla były przywiązane, uczyniły je godnymi pochwały. Król J. oświadczył był dowódcy ich swoje zadowolenie z tą jeszcze uwagą, że nigdy nie widział piękniejszych i lepszym ożywionych duchem. Cała ludność stolicy oddała się radości w owym dniu pięknym, ale ministrowie jeszcze tego samego wieczora, zanienili go w dzień żałoby. Pośród okrzyków miłości i uszanowania, słyszano kilka innych i jakkolwiek dobry monarcha tylko nieprzyjemnymi je nazwał i po przeglądzie powiedział, że o nich zapomniat, jednakże nie można je uwolnić od zarzutu nagannę nieprzychylności. Z tém wszystkiemi niezastługiwane one na nazwisko buntowniczych. Bunt jest zbrodnią. Lecz tam nie pobudził nikt do buntu. Był to tylko niewłaściwy wyraz życzeń, który podzielała cała Francja i którego też król wysłuchał. Według zeznań wiarogodnych osób wydawali owe okrzyki ludzie, nienależący do gwardji narodowej. Można ich było pociągnąć do odpowiedzialności i w razie potrzeby ukarać. Ale nazajutrz wyszło królewskie postanowienie, rozpuszczające gwardję narodową. Niechciano z razu temu wierzyć, bo zbyt uderzająco przeciwne to było oświadczeniu królewskiemu. Tym większe było zdziwienie wszystkich, gdy się przekonano, że bez żadnej pobudki, przez samo postanowienie istotnie rozwiązana została prawem zaprowadzona gwardja narodowa. Od tego czasu nie ustawały prośby i reklamacje i jeszcze świeżo zanesione były w tej mierze petycje do izby. Aby je odeprzeć utrzymywano, że był to akt prerogatywy królewskiej, a żądanie zniesienia tego aktu wystawiono jako krok do anarchji.» Mowca dowodził dalej, że prośba o cofnięcie postanowienia nie nadwiera prerogatywy królewskiej, bo tym samym sposobem zachodzą żądania o zniesienie praw, chociaż prawa wyższe są od postano-

wień; wystawił korzyści gwardji narodowej i upominał ministrów, aby dla dobra Francji naprawili postępek swoich poprzedników. P. Labourdonnaye oddał wszelką sprawiedliwość gwardji narodowej, ale dodał, że przedmiot ten tycze się siły władzy najwyższej; jeśli izba wda się przez adresa w materję karności wojskowej, przywłaszczy sobie tém samem prerogatywę korony. Nie idzie tu także o to, czy był gwardji narodowej opiera się na prawie, ale o to, jaka utrzymuje ją karność. Postanowienie królewskie nie zniosło gwardji w całym królestwie, nie nadwerczyło zatem zasady jej bytu, ale przepisało tylko środek karności. Siła zbrojna żądała dymissji ministrów. Czy mógł rząd uznawać w bagnietach opinie publiczną? Gdyby to był uczynił, porządek prawny, byłby się rozprzągł w namiętności chwilowej. Ukończyłoby się panowanie monarchy, gdyby rząd raz tylko coś podobnego ścierpiat. »Dzisiaj (r. 1789 d. 14 lipca) może tej samej godziny wywróciło poburzone pospólstwo czternaście wieków monarchji, z nią pograżdżyło w przepaść publiczne i prywatne bogactwa, pomniki sławy i wiary, a dwa pokolenia zagrzebało w rozwalinach. Po 40 latach burzliwych, miałażby gwiazda nieszczęśliwa prowadzić nas do takiej samej zguby i tą samą drogą, gdy właśnie od nas zależy, ustalić na zawsze monarchję z dawną dynastją i nowemi instytucjami? Pomnijcie na to, jak spiesznie obaloną została monarchja, która 1400 lat trwała, i jak pomatu odbudowywa się zrestaurowana.» P. Agier stawiał w obronie gwardji narodowej, ale sądził, że nie należy prosić o nowe dobrodziejstwa, w chwili, w której Francja raduje się z dwóch najnowszych postanowień. Nadto przedmiot ten przyjdzie pod naradę wtenczas, gdy izba zajmować się będzie oskarżeniem byłych ministrów. Znaczna większość izby opierając się na tém, że okoliczność w mowie będąca, już na publiczném posiedzeniu rozstrzygnięta została, pominęła wniosek P. Salverte. — Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 15 lipca, przyjęto 1,200,000 fr. dla szkół duchownych drugiego rzędu, 425,000 franków dla instytutu, 120,000 dla kolegium francuzkiego, 205,000 franków dla biblioteki królewskiej, 105,000 fr. dla trzech innych bibliotek publicznych i. t. d. P. Dupin uskarżał się, że w szkole politechnicznej jedno miejsce kosztuje teraz rocznie 1,200 fr. przez co ubożsi utrudzony mają przystęp do tego instytutu. Na zachęcenie sztuk pięknych, literatury i teatru, przeznaczono w budżecie 160,000 fr. P. Constant nie radził wyznaczyć tej summy, albowiem ministrowie płacą pisarzom za artykuły szkodliwe. Na utrzymanie teatrów umieszczona była w budżecie summa 1,460,000 fr.; na wniosek kommissji zmniejszyła ją izba o 160,000 fr. pomimo oporu P. Rochefoucauld, który przywoził, że król dopłaca z swoich dochodów na utrzymanie teatrów corocznie 325,000 fr. Pensje prefektów wynoszą 2,052,000 fr. P. Jobez radził aby zaniż summa ta będzie przyjęta, ministrowie pierwsi innym mianowali prefektów, ale izba przyjęła całą sumnę. — Dziennik Messenger sądzi, że Grecja stanie wkrótce w rzędzie mocarstw europejskich przez mądrą administrację hr. Capodistrias. — Xiaze San Carlos, poseł hiszpański w Paryżu, zakończył życie dnia 13 lipca. (G. B.)